

Organische eenheid

Kenmerkend;

- Nauwelijks besef van verleden en toekomst,
- Voorouders en later ook goden bepalen het leven,
- Wij-zij onderscheid.

- Nihilisme en cynisme zijn hier niet aan de orde.
- N.b. het gaat hier om een buitenperspectief van moderne denkers over die mensen.

Tragedie en filosofie

Kenmerken ;

- Goden- en mensenwereld stellen verschillende eisen,
- Tragische keuzes ontstaan,
- Doen wat de voorouders deden is niet meer toereikend,
- Eenheid was voor elite, de rest krijgt daar last van.

- Nihilisme en cynisme ontstaan;
- Psychologie / houding ;
- Tragedie; het laten bestaan van dualiteit van de wereld
- Rationaliteit verwerpt die dualiteit.
- Cynisme verwerpt de culturele waarden

Christendom

Kenmerken;

- Dualiteit wordt twee wereldentheorie; het verwarde aardse bestaan versus de harmonieuze hemel,
- Eenheid ligt in het hiernamaals, het lijden hoort bij de eenheid,
- Iedereen (mits christen) hoort erbij.

- Nihilisme en cynisme verdwijnen uit beeld behalve bij enkeling, tot het christendom onder kritiek wordt gesteld.
- Psychologie;
- Het van verdragen van chaos en lijden met oog op een latere harmonie.
- Het kwaad is een deel van het leerproces, maar in toenemende mate van de duivel.

Renaissance en verlichting

Kenmerken;

- Christendom wordt onder kritiek gesteld,
- Overgang van daar-en-straks naar hier-en-nu een goed leven,
- Ondernemerschap en denken zijn nieuwe waarden.

Nihilisme en cynisme kijkend naar macht van, en domhouden door de kerk, maar hoop op verbetering door rationaliteit.

Psychologie/ Houding;

Alles bevragen; de wil tot waarheid wordt manifest.

De echte Eenheid, Waarheid en Moraal worden blootgelegd door kennis- vermeerdering.

www.maleutiek.nl_2015-7

Verlichting bijt zichzelf in de staart

Kenmerk;

- Ook de wetenschappelijke waarheid eenheid en moraal blijken gevoelig voor kritiek,
- Voortschrijdende technologie maakt voortdurende veranderingen op gebied van waarheid en moraal nodig,
- En wat is eigenlijk de basis van alle wetenschap? Geloof?!

Nihilisme en cynisme keren terug , eerst bij elite, dan ook bij de steeds beter geïnformeerde massa.

Psychologie/ Houding;

- Zwak of sterk nihilisme,
- Leven met veranderingen of vastbijten in nieuwe eenheid,
- Pragmatisme, ideologie of behoefte aan catastrofe.

www.maleutiek.nl_2015-7

Veranderingen 19de (Nietzsche) -20ste eeuw (tot WOI)

- Maatschappelijke veranderingen.
- Wetenschappelijke veranderingen.
- Wereld wordt kleiner en de snelheid neemt toe.
- In feite worden mensen zich bewust van wat Freud de krenkingen noemt ;
- Kosmologische krenking,
- Biologische krenking,
- Psychologische krenking.

www.maleutiek.nl_2015-7

1918-1933 Weimar

- Nu beschreven als interbellum, maar vooral dubbelzinnig
- De generatie die in WOI had gevochten had heel andere beleving dan de jeugd die Berlijn in de jaren 20 tot een hippe stad maakte. Maar er is geen vooruitgangsgeloof.
- De alternatieve scene is vooral een groep die jong wil blijven. 'Peter pan met cocktails' noemt Blom het naar de titel van een groot feest in 1926.
- In de dertiger jaren moet Duitsland versneld de leningen van Amerika terugbetalen. Crises.
- Gevolg is dat het geweld op straat enorm toeneemt en de hoop gevestigd is op herstel van oude waarden

www.maleutiek.nl_2015-7

Tegenstrijdige reacties op de chaos

- Vormgeven aan de verandering;
  - Dadaïsme en andere kunstvormen beschreven door Sloterdijk,
  - Jeugdscene in Wenen en Berlijn (1 op de 3 is <20 jaar) (Blom 2014, 330),
  - Openlijke kritiek op (restanten) van de heersende mores op gebied van muziek, seks en levensstijl.
- Herstel van de orde;
  - Heersende politiek van sussen en bezweren.
- Doorstoten naar nieuwe orde;
  - Communisme,
  - Fascisme,
  - Nationaal socialisme,